Yttrande
SON 2026/177
2 december 2026

Regionens Revisorer
Azets

Revisionsgranskning. Granskning av arbetet med ny socialtjänstlag

Sammanfattning
Azets Revision & Rådgivning har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att granska arbetet med omställningen till den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft 1 juli 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2026.

Utifrån granskningen rekommenderas socialnämnden att säkerställa flera delar för att uppnå en ändamålsenlig omställning till den nya socialtjänstlagen avseende planering, genomförande och uppföljning. Detta yttrande avser besvara hur socialnämnden säkerställer dessa områden.

Yttrande
Förvaltningen bedömer att det finns goda förutsättningar att tillmötesgå de utvecklingsområden som identifierats i revisionen. I detta yttrande redogör förvaltningen för det fortsatta arbetet och beskriver de åtgärder som vidtas utifrån de punkter som revisorerna efterfrågat svar på.

1. **Säkerställa att det finns en samlad och strukturerad plan för omställningen till den nya socialtjänstlagen med utgångspunkt i genomförda läges- och behovsanalyser**
2. **Säkerställa att det finns beslutade åtgärder och aktiviteter med tydlig koppling till identifierade behov och lagens intentioner**

Under hösten har både ett projektdirektiv och en projektplan utarbetats för att konkretisera förvaltningens arbete med omställningen till en hållbar socialtjänst. Projektdirektivet syftar till att omsätta identifierade analyser av nuvarande verksamhet till praktiskt arbete med målet att skapa en mer förebyggande, jämställd, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Direktivet fastställer projektets effekt- och projektmål samt säkerställer att förvaltningsövergripande erfarenheter från de läges- och behovsanalyser som genomförts inför den 1 juli 2025 tillvaratas.

Projektplanen definierar mål som är direkt kopplade till lagens målområden och de behov som identifierats genom analysarbetet. Den konkretiserar även genomförandet genom att beskriva projektorganisationen samt ansvarsfördelning och koppling till specifika aktiviteter utifrån projektmålen. Planen omfattar även finansiering,

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post registrator-son@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

dokumentation och uppföljningsstrukturer fram till slutrapport. Som bilagor till planen finns risk- och konsekvensanalys, tids- och aktivitetsplan samt kommunikationsplan.

För att ytterligare förtydliga de planerade förflyttningarna under 2027 kommer arbetet att integreras i större utsträckning i förvaltningens ordinarie verksamhetsplan.

3. Säkerställa att centrala styrdokument för omställningen till den nya socialtjänstlagen beslutas av nämnden

Projektdirektivet beslutades i nämnd 17 september 2026 och projektplanen 22 oktober 2026. För att säkerställa politisk styrning och insyn kommer projektets framdrift att rapporteras två gånger per år i samband med delårsrapportering. Projektet avslutas den 31 december 2028, varvid en slutrapport upprättas.

Det framgår av tjänsteskrivelse kopplat till projektplanen att vissa löpande beslut rörande förvaltningens arbetssätt fattas på förvaltningsnivå medan strategiska beslut, däribland införandet av nya insatser utan behovsprövning, lyfts till nämnden.

4. Säkerställa att det sker en systematisk uppföljning av åtgärder för att följa upp genomförande och framdrift

5. Säkerställa att det genomförs en systematisk uppföljning och utvärdering av vilka effekter vidtagna åtgärder ger

Projektplanen beskriver en systematisk uppföljning av ekonomiska förutsättningar, planerade aktiviteter, läges- och behovsanalyser. Projektledaren har till ansvar att kontinuerligt återrapportera arbetet till styrgrupp genom att vara uppdaterad på aktiviteternas framdrift.

Uppföljningsstrukturen innefattar följande:

- Löpande ekonomisk och aktivitetsbaserad uppföljning.
- Statusanalys ("Skatta läget") under 2026.
- Förvaltningsgemensam läges- och behovsanalys under våren 2027.
- Slutrapport som redovisar projektets genomförande, resultat och effekter.

Den återrapportering som sker till nämnden kommer att omfatta en systematisk uppföljning och utvärdering av de vidtagna åtgärdernas effekter i enlighet med den beskrivna uppföljningsplanen.

Vidare kommer omställningen att ges ett utökat utrymme i förvaltningens verksamhetsplan. Detta innebär att uppföljning av aktiviteter och uppnådda effekter kommer att lyftas fram tydligare i den ordinarie delårsrapporteringen till nämnden.

6. Säkerställa att det sker en systematisk uppföljning och utvärdering av samverkansområdena

Socialnämnden ser positivt på att ytterligare stärka samverkan genom att utveckla en gemensam uppföljning, med särskilt fokus på strategiskt viktiga områden. Socialnämnden noterar att revisionen främst fokuserar på samverkan mellan socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, medan utbildnings- och arbetslivsförvaltningen utelämnas. Då samverkansstrukturen omfattar vård, omsorg och skola är samtliga parter lika centrala för den pågående omställningen och arbetet med en gemensam uppföljning.

I revisionsrapporten står att det inte finns fastställda tydliga strukturer för hur uppdrag som sker inom ramen för det gemensamma ramverket för samverkan ska utvärderas. Socialnämnden vill förtydliga att arbetssättet baseras på uppdragsdirektiv

kopplat till områden där utvecklingsbehov identifierats och inte inom ramen för ramverket. De samverkansområden som beskrivs i ramverket ska betraktas som ordinarie verksamhet och det är inom dessa områden som den gemensamma uppföljningen behöver stärkas.

Socialnämnden

Håkan Ericsson
Ordförande Socialnämnden

Marica Gardell
Socialdirektör